

visir á, at ikki er nokk bert at framleiða fiskin.

Eitt uppskot, ið hevur verið framtíð undir umrøðum, er, at fáa broytt ta núverandi umboðshandilsskipanina (kommissionsskipan) við Føroya Fiskasølu og aðrar sölufyrirtekur til eina skipan við fiskakeypum. At seta á stovn skipan við fiskakeypum krevur pening, og krevur royndir innan sølu og góð sambond. Ein slik skipan vildi verið við til at økt um ábyrgdarskema, ta gerst ein figgarligur vaði, frá tí at fiskakeyparin hevur tikið við ognarrættinum.

Eisini verður umrøtt hvussu fiskurin skal viðgerast, tá hann er komin á land og inn á slátrahúsin.

Fyri at slátrahúsin kunnu setast á stovn, t.d. á flakavirkjum, ið ikki eru í brúki, er neyðugt at asanna, at framleiðsla í ávisari nøgd er neyðug, soleiðis at frammanundan kann roknast við at fáa so mikið av nøgd, at iløgan er lönandi. Tað verður tí helst neyðugt frammanundan at fáa avtalur um, hvussu størum ráverunøgdum roknast kann við.

Eitt, ið føroyingar heldur ikki hava ov nøgv av, eru góðir vælutbúnir virkisleiðarar.

Við teirri stødd virkni hava, skal leiðslan oftani taka sær av fleiri ymiskum uppgávum. Høvdur leiðslan størst áhuga fyri framleiðslu, verður tað móguliga til, at ikki eins stór vekt verður lögð á söluræðið ella øvugt.

Tað skal tí visast á, at vit í Føroyum hava brúk fyri vælutbúnum leiðarum, ið kunnu taka sær av fleiri ymiskum greinum.

Altjóða figgjarmiddepl í Føroyum

Við um heimin finnst altjóða figgjardeplar. Í Føroyum skuldu eisini verið móguleikar fyri at sett samsvarandi virki á stovn.

Altjóða figgjardeplar bjóða vanligu góðar lógarmústøður

tá talan er um at seta feløg á stovn, lóggeva um gjaldoyru og skattalóggeva fyri útlendingum. Borgararnir í viðkomandi landi fáa vanligu ikki somu sémir ella framhjárættindum, og koma tí undir aðrar lógir og skattskyldu.

Sum er, hava Føroyar ikki eina slíka lóggeva, ið gevur útlendingum framhjárættindi.

Skulu altjóða figgjardeplar seta seg niður her, er fyrsta treyt at slíkar lógir verða gjørdar.

Í summum figgjardeplum verða hesi framhjárættindi bjóðað móti lutfalsliga lagari skattskyldu ella ongari skattskyldu. Um ikki er vanlig skattskylda, verður í staðin góldið eitt minni gjald. Slíkir figgjardeplar eru t.d. á ensku kanaloýggjnum Guernsey og Isle of Man og ymsa aðra staðni.

Í øðrum figgjardeplum verður kravt, at stovnamir veruliga skulu vera á staðnum, har skulu vera starvsfólk, virkisbyggingar v.m.

Ein slíkur figgjardepl verður í hesum tíðum byggdur í Dublin. Til nýtslu hjá figgjarfyrirtekunum er reistur ein stórir bygningur. Tað er írski ríkið, ið stendur fyri fyrítakinum, við tí í hyggju, at fáa arbeidsplass innan figgjarliga umráðið, eins og tað eru fingin arbeidsplass á øðrum umráðum í frihavnini á flogvøllinum í Shannon.

Fortreytnar fyri góðum úrsliti í hesum miðdeplum eru, at har eru góðir samskiptsmöguleikar (telekommunikation), gott flogsamband til Europa og vælutbúgvinn arbeidsmegi, ið kann tala enskt. Enskt er tað mál, ið talað verður innan figgjarligt arbeid um allan heimin. Støst skal visast á, at brúk verður fyri nøgnum plássi á gistingarhúsum.

Verður talan um at seta slíkan figgjardepl á stovn í Føroyum, verður byrjunariløgan til bygningar og aðrar hentleikar stór. Ívassamt er, um tað fæst fatur á slíkar peningamøngd í Føroyum, sum skal setast í veð, um

Best var um vit bara høvdu eina helvt av verandi tingmanning

slíkt virksema verður sett á stovn. Fæst peningamøngdin ikki í Føroyum, verður neyðugt at leita til útlondini eftir samarbeiðspartnarum.

Olja

Ein annar móguleiki vit enn einki hava gjørt við er oljan, sum finst í føroysku undirgrundini. Neyvan fara vit undir at útvinna olju í bræði, men undir øllum umstøðum eiga vit at seta skjótið á fyrirkeingararbeiði — og hetta helst í samstarvi við konar kreftir uttanlands, ið eru til reiðar at leggja orku og pening í hetta fyrirkeingararbeiði.

Frihandilsavtala við EF

Í hesum døgum er torført at meta um hvørjar avleiðingar verða av eini frihandilsavtalu

við EF, tí enn eru samráðingarnar ikki lidnar.

Fyrsta uppskotið EF kom við, er ikki líkt eini rættuligari frihandilsavtalu, av tí at EF ynskir kvotur fyri fleiri tilvirkaðar vørur. Verður meira flutt út, enn kvota er til, verður vanligur tollur lagdur á.

Verður hetta úrslitið av samráðingunum, gerast móguleikarnir fyri at tilvirka hesar vørubólkar verri, enn um talan er um eina reina frihandilsavtalu.

Føroyingar vóru flestir samdir um at Føroyar ikki skuldu fylgja Danmark inn í felagsmarknaðin fyrst í sjeytiárunum, men síðani tá eru nógvar radikalar broytingar farnar fram, bæði í Føroyum, Europa og heiminum sum heild, so nú er neyðugt hjá okkum at taka støðu okkara til EF upp til nýggja meting og viðgerð.

Frameftir

Skulu vit hava livilíkindi á hesum klettum er eftir min- um tykki m.a. at gera fylgjandi:

— marknaðarstýring heldur enn politiska stýring av høvuðsvinnuni.

— Avtaka stuðulin til vinnuna, sum vit kenna hann í dag — og skapa eitt sunt økonomiskt vinnulív.

— Virkisamanleggingar og umlegging av flakavirkjunum, soleiðis at tann vanligu produktionin verður avmarkað til bert 10 virki, og alternativ framleiðsla á hinum virkjunum. Her kundi hugsast m.a. slátravirki til laks, uppskeringavirki o.a. Verandi flakavirki mugu sanerast, so verandi produktion kann bera iløguna. Hetta kann best gerast við tvingsilsolum.

— Skipaflotin saneraður so hann hoskar til stovnamir undir Føroyum.

— at tað almenna minskar sitt virksema á øllum økjum við umleið 50% yvir 2 ár. Hetta kann gerast við at tálma iløgur í vegir, skular, lendar og o.a., sum vit hava ríki-

ligt av. Foreinkling av t.d. skattalóggeva og sosiallóggeva. Og við privatiseringum og rationalisering av almennum stovnum.

— at politikarar okkara finna nýggjar inntøkmøguleikar nevnt kann oljan, figgjardepl og menning av fiskarframleiðslu og fiskasølu okkara.

— Harafturat verður tað neyðugt at føroyingar fram- eftir eru meira opinir fyri fremmandum ilögum í landi

okkara, og at monopolini verða avtíkin.

Verður eingin so gjøgnumgangandi umlegging av tí privata og almenna framd, og tað skjótt eisini, so kann roknast við at ballónin brestur, og at onnur koma til Føroya at gera hetta fyri okkum um stutta tíð.

Til seinast vil eg ynskja tykkum tillukku við progvinum og góða eydna fram- yvir.

VALUTAKURSIR

		27	Ultimo
			siðsta mán.
USA	Dollari	635,85	635,85
Bretland	Pund	1108,95	1108,95
V-Týskland	Markur	380,40	380,40
Svøríki	Króna	105,11	105,11
Noreg	Króna	99,05	99,05
Frakland	Frankur	113,31	113,31
Belgia	Frankur	18,523	18,523
Sveits	Frankur	449,40	449,40
Holland	Gyllin	337,95	337,95
Italia	Liri	0,5187	0,5187
Finnland	Markur	162,20	162,20
Island	Króna	10,70	10,70
Eysturriki	Skillingur	54,095	54,095
Spania	Pesetas	6,196	6,196
Portugal	Escudos	4,3310	4,3310
Kanada	Dollari	544,40	544,40
Japan	Yen	4,1735	4,1735
Írland	Pund	1020,30	1020,30
Grikkaland	Drakmur	3,8910	3,8910

Kelda: Føroya Sparikassi

V4-tølini

í drátti nr. 849 30, juni 1990.

Tølini: 0 — 18 — 2 — 8 — 68 — 29 — 87 — 95 — 75 — 70 — 20 — 48 — 30 — 56 — 46 — 13.

Vinningur: Kr. 21.620,-.

Vinnarar: Ein í Klaksvík.

Almenna virksemað minkast við 50%